

رابطه سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر دانش آموزان دختر دبیرستان‌های

شهر تهران

هاجر شاهی^۱، دکتر زهره صادقی افجه^۲، دکتر فریبا مرادی عباس‌آبادی^۳

۱. کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوای دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران.

۲. گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوای دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران. (نویسنده مسئول).

۳. گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوای دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره پنجم، شماره چهل و پنجم، تیرماه ۱۳۹۹، صفحات ۱۲-۲۴

چکیده

هدف از انجام این پژوهش تعیین رابطه سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر دانش آموزان دختر دبیرستان‌های شهر تهران بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸ به تعداد ۸۲۰۹۹ نفر دختر بودند. حجم نمونه ۳۸۲ نفر از این دانش آموزان بر اساس فرمول کوکران و به شیوه نمونه گیری تصادفی خوش‌های انتخاب و به پرسشنامه‌های رفتارهای پرخطر نیازی، عباس زاده و سعادتی (۱۳۹۶)، سبک‌های دلبستگی کولینز و رید (۱۹۹۰) و خودکنترلی تانجی بائومیستر و بونه (۲۰۰۴)، پاسخ دادند. داده‌های جمع آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره به روش هم‌زمان تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P < 0.01$). نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره نیز آشکار کرد که ۷۰٪ درصد از کل واریانس رفتارهای پرخطر به‌وسیله سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی تبیین می‌شود. با توجه به نتایج حاصله از تحقیق حاضر در خصوص قدرت پیش‌بینی سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی در تغییرات رفتارهای پرخطر دختران نوجوان، پیشنهاد می‌شود به جهت پیشگیری از رفتارهای پرخطر در نوجوانان دختر، طرح‌های پژوهشی مداخله‌ای در خصوص آموزش خودکنترلی به نوجوانان و آشنایی والدین به سبک‌های دلبستگی و راههای افزایش سبک‌های ایمن طرح‌ریزی و اجرا شود.

واژه‌های کلیدی: رفتارهای پرخطر، سبک‌های دلبستگی و خودکنترلی.

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره پنجم، شماره چهل و پنجم، تیرماه ۱۳۹۹

مقدمه

از منظر روان‌شناسی تحولی می‌توان به گستره نوجوانی، دوره مرور عالائم مرضی روان‌شناختی اطلاق نمود. نوجوانی دوره آسیب‌پذیری است که می‌تواند با رفتارهای پرخطر^۱ همراه باشد. رفتارهای پرخطر، رفتارهای بالقوه‌ای هستند که مخرب بوده و افراد به‌طور ارادی یا بدون اطلاع از پیامدهای نامطلوب و منفی آن مرتکب می‌شوند (رضایی جمالویی، حسنی و نورمحمدی، ۱۳۹۸). رفتارهای پرخطر به رفتارهایی گفته می‌شود که سلامت و بهزیستی جسمی، روان‌شناختی و اجتماعی افراد جامعه را به خطر می‌اندازد (پلاسچک و ونگ^۲، ۲۰۲۰) و شامل مصرف الکل و سوءمصرف مواد، خدمات و خشونت، مصرف تباکو، رژیم‌های غذایی نامناسب، بی‌تحرکی و رفتارهای جنسی پرخطر است (پناهی و همکاران، ۱۳۹۷). عوامل متعددی می‌تواند در بروز رفتارهای پرخطر در نوجوانان دختر نقش داشته باشد که یکی از این عوامل می‌تواند سبک‌های دلیستگی^۳ باشد (هو، شو و چن^۴، ۲۰۱۹). بر اساس دیدگاه بالبی، دلیستگی از طریق روابط غیرکلامی بین نوزاد و مراقب اولیه آن‌ها شکل می‌گیرد. سبک‌های دلیستگی به مدل‌های درون‌کاری معینی از دلیستگی اشاره دارد که شکل پاسخ‌های رفتاری افراد را به جدایی از نگاره‌ای دلیستگی و پیوند مجدد با این نگاره‌ها تعیین می‌کند. این مدل‌های درون‌کاری یک پایگاه امنی را برای فرد فراهم می‌کند که وی را قادر می‌سازد احساسات خود را به روشی نسبتاً مستقل و کاربردی تنظیم کند؛ بنابراین این سبک‌های دلیستگی عمدهاً بر اساس تجربه‌های فرد با مراقبت اولیه توسط والدین شکل می‌گیرند، در طول زندگی نسبتاً پایدار می‌مانند و بر تعامل‌های اجتماعی وی تأثیرگذار است (فوچشوبر^۵ و همکاران، ۲۰۱۹).

افرادی که سبک دلیستگی ایمن دارند، به دلیل در دسترس بودن مراقب اولیه خود در زندگی، اعتماد به نفس بیشتری از خود نشان می‌دهند و از مراقب خود به عنوان پناهگاهی برای کشف جهان استفاده می‌کند (سوری، گارگ و تولیا^۶، ۲۰۱۹). افراد دارای دلیستگی ایمن، به راحتی می‌توانند با دیگران رابطه برقرار کنند و در جهت دریافت حمایت دیگران، از خود تمایل نشان دهند. کسانی که سبک دلیستگی ایمن دارند، تصور مثبتی از خود داشته و از دیگران نیز توقعات و انتظارات معقول و مثبتی دارند (هازن و شاور، ۱۹۸۷؛ به نقل از پرویزی و صادقی، ۱۳۹۶) و مدیریت تنظیم هیجانی بالاتر (میکولینسر و شاور^۷، ۲۰۱۹) و قدرت سازگاری بیشتری نیز برخوردار هستند (هولت، کورنهابر، کویت، روگرز، شاو، لاو و کلاری^۸، ۲۰۱۹). افرادی که دارای سبک دلیستگی نایمن اجتنابی هستند، نسبت به دیگران بدین بوده و علائم اختلال شخصیت پارانوئید بیشتری از خود نشان می‌دهند (لاوین، بوسی، وارسی و بری^۹، ۲۰۱۹). افرادی که از دلیستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی برخوردار هستند، اعتماد به نفس پایین و انفعال بیشتری دارند.

¹. high risk behaviors

². Polaschek & Wong

³. attachment styles

⁴. Chen, Hu, Shu & Chen

⁵. Fuchshuber, Hiebler-Ragger, Kresse, Kapfhammer & Unterrainer

⁶. Suri, Garg & Tholia

⁷. Mikulincer & Shaver

⁸. Holt, Kornhaber, Kwiet, Rogers, Shaw, Law & Cleary

⁹. Lavin, Bucci, Varese & Berry

توانایی مدیریت استرس کمتری دارند و خود را منزوی احساس می کنند و در موقع نیاز از دیگران درخواست کمک نمی کنند. کودکان با این سبک دلستگی وقتی مراقبان آنها غایب است به ندرت علائم استرس را از خود نشان می دهند و موقعی که مراقب آنها نزد کودک برمی گردد مراقب خود را نادیده می گیرند (سوری، گارگ و تولیا، ۲۰۱۹).

سبک دلستگی نایمن می تواند نقش مهمی در بروز رفتارهای پرخطر جنسی در نوجوانان داشته باشد (کیم و میلر^۱، ۲۰۲۰). همچنین سبک دلستگی نایمن منجر به این می شود که نوجوانان رفتارهای پرخطری در زمینه مصرف مواد مخدر و نوشیدن الکل داشته باشند (زادور^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). بر اساس نتایج ها پژوهش ها، بیشترین تغییرات رفتارهای پرخطر مربوط به سبک دلستگی نایمن است (جوادی، زابلی و الله وردی، ۱۳۹۵). همچنین در یک پژوهش نشان داده شده است که بین سبک های دلستگی و رفتارهای پرخطر در نوجوانان دیبرستانی رابطه وجود دارد و سبک های دلستگی نقش پیش بینی کننده ای در بروز رفتارهای پرخطر دانش آموزان دارند. دانش آموزانی که از سبک دلستگی نایمن اجتنابی برخوردار هستند، در سال های نوجوانانی رفتارهای پرخطر تری را از خود نشان می دهند (فیلیپس، برانچ و سیمپسون^۳، ۲۰۱۸). در یک پژوهش دیگر ارتباط معنی داری بین دلستگی نایمن اجتنابی با بروز مشکلات و رفتارهای پرخطر در نوجوانی بیان شده است، به این صورت که نوجوانانی که دلستگی نایمن و اجتنابی دارند دارای مشکلات بیشتری در رفتار و عواطف هستند (وامبائو، اویندو، بیغولکو و کومار^۴، ۲۰۱۸).

همچنین، افراد دلسته ایمن درک بهتری از هیجانها دارند و در مقایسه با افراد نایمن، در تنظیم هیجان توanایی بیشتری دارند. در مقابل کسانی که از دلستگی نایمن برخوردار بودند و از سبک های تنظیم هیجانی سازش نایافته استفاده می کنند، ذهنی آشفته داشتند و در تنظیم هیجانی و سازگاری ناتوان هستند (بکندام^۵، ۲۰۰۱؛ به نقل از ناصر قلی بافقی، ملایی و حسن زاده، ۱۳۹۵) که همه اینها می توانند در بروز رفتارهای پرخطر مؤثر باشد. از طرفی دیگر، خودکنترلی^۶ عاملی مهم در بروز مشکلات نوجوانان در زمینه رفتارهای پرخطر و سوء مصرف مواد مخدر است (بشیریان، حیدرنیا، وردی پور و حاجی زاده، ۱۳۹۱). خودکنترلی می تواند عاملی بازدارنده در بروز رفتارهای پرخطر در نوجوانان باشد (لیو، وانگ و تیان^۷، ۲۰۱۹). خودکنترلی بیانگر قسمتی از رابطه چالش برانگیز بین بروز و سرکوب احساس با علائم منفی جسمانی و روانی باشد. خودکنترلی به عنوان ظرفیت تغییر دادن پاسخها به منظور قراردادن آنها در ارزش ها، هنجارها و اهداف درازمدت است (دوکورث و کرن^۸، ۲۰۱۱؛ به نقل از کاشانکی، قربانی و حاتمی، ۱۳۹۵). خودکنترلی در تئوری یادگیری اجتماعی بیانگر این حقیقت است که خودکنترلی به عنوان یک مفهوم قابل تعبیر، قابل یادگیری و آموخت است (بشیریان، حیدرنیا، الله وردی پور و حاجی زاده، ۱۳۹۱). خودکنترلی یعنی فرد، کنترل رفتارها، احساسات و غرایز خود را با وجود برانگیختن برای عمل داشته باشد. یک کودک یا نوجوان با خودکنترلی زمانی را صرف فکر کردن به انتخاب ها و نتایج احتمالی

¹. Kim & Miller

². Zakhour

³. Phillips, Branch & Simpson

⁴. Wambua, Obondo, Bifulco & Kumar

⁵. Bekendam

⁶. self-control

⁷. Liu, Wang & Tian

⁸. Duckworth & Kern

می‌کند و سپس بهترین گزینه انتخاب می‌نماید. خودکنترلی تحت عنوان کاربرد صحیح هیجان‌ها معرفی شده است و طبق این تعریف خودکنترلی به قدرت تنظیم احساسات، موجب افزایش ظرفیت شخصی برای تسکین دادن خود، درک کردن اضطراب، افسردگی یا بی‌حصولگی‌های اشاره دارد (موسوی مقدم، نوری، خدادادی، احمدی و غیاثی، ۱۳۹۶).

بر اساس پیشینه پژوهش، نشان داده شده است که بین خودکنترلی و هیجان‌پذیری با رفتارهای پرخطر رابطه وجود دارد، بهصورتی که هیجان‌پذیری و خودکنترلی می‌توانند رفتارهای پرخطر را پیش‌بینی کنند (دلاتگر لنگرودی، حسین خانزاده، طاهر و مجرد، ۱۳۹۷). همچنین نقش خودکنترلی در بهبود کارکردهای تحصیلی نشان داده شده است، به‌طوری‌که خودکنترلی نقش مهمی در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در محیط مدرسه ایفا می‌کند (دوکورث، تاکسر، اسکریس-وینکلر، گالا و گروس^۱، ۲۰۱۹). درمجموع می‌توان گفت، آنچه مشخص است، سبک‌های دلستگی و خودکنترلی در بروز رفتارهای پرخطر نقش دارند؛ اما آنچه در مطالعات قبلی از دید پژوهشگران غافل مانده است، بررسی نقش هم‌زمان سبک‌های دلستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر در نوجوانان است که در این پژوهش به بررسی این مهم پرداخته شده است. تحقیق در این زمینه می‌تواند نتایج مفیدی برای سازمان آموزش و پرورش و همچنین مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی برای برنامه‌ریزی بهتر در جهت کمک به بهبود و کاهش رفتارهای پرخطر به همراه داشته باشد. لذا از آنجایی در پژوهش‌های پیشین نقش تعاملی سبک‌های دلستگی و خودکنترلی بر رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دختر دیبرستانی شهر تهران موردپژوهش واقع نشده است، در راستای رفع این خلاً تحقیقاتی در این پژوهش به بررسی این سوال پرداخته شده است که آیا بین سبک‌های دلستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸ به تعداد ۸۲۰۹۹ نفر دختر بودند. در این پژوهش، بر اساس فرمول کوکران و به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشای حجم نمونه ۳۸۲ نفر برآورد شد. با توجه به گستردگی جامعه آماری، شهر تهران به ۵ خوشه شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز تقسیم شد و از هر خوشه یک منطقه (منطقه ۴ از شرق تهران، منطقه ۲۱ از غرب تهران، منطقه ۱۶ از جنوب تهران، منطقه ۱ از شمال تهران و منطقه ۶ از مرکز تهران) و از هر منطقه ۲ دیبرستان (درمجموع ۱۰ دیبرستان) و از هر دیبرستان ۲ کلاس و از هر کلاس ۱۵ الی ۲۰ نفر به‌طور تصادفی انتخاب شدند. از جمله اصول رعایت شده اخلاقی بر اساس انجمن روانشناسی آمریکا^۲ عدم تضییع حقوق دانش‌آموزان در پژوهش و رعایت حقوق انسانی آن‌ها بود. توضیح به افراد شرکت‌کننده در پژوهش که مشارکت در تحقیق برای آن‌ها خطرناک نبوده و یا حداقل خطر را دارد. توضیح کامل و مفید برای دانش‌آموزان برای آماده کردن پژوهش، کسب رضایت آگاهانه از آن‌ها، اختیاری بودن پژوهش در اختیار قراردادن نتایج در صورت تمایل به دانش‌آموزان از دیگر اصول اخلاقی رعایت شده در این پژوهش بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح آمار

¹. Duckworth, Taxer, Eskreis-Winkler, Galla & Gross

². American Psychological Association

استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره به روش همزمان استفاده شد. ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ بود.

ابزار پژوهش

پرسشنامه رفتارهای پرخطر^۱ (HRBS) نیازی، عباس زاده و سعادتی (۱۳۹۶): این پرسشنامه شامل ۹۸ گویه است و در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. به این صورت که خیلی کم نمره ۱، کم نمره ۲، متوسط نمره ۳، زیاد نمره ۴ و خیلی زیاد نمره ۵ تعلق می‌گیرد. سوالات ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵ و ۹۰ به‌طور معکوس نمره‌گذاری می‌شود. برای بررسی پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب مؤلفه‌ها بالاتر از ۰/۶۰ و شاخص پایایی مرکب برای رفتارهای پرخطر نیز برابر با ۰/۹۳ گزارش شده است (نیازی، عباس زاده و سعادتی، ۱۳۹۶). در این پژوهش برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۹۱ به دست آمد.

مقیاس سبک‌های دلیستگی بزرگسالان^۲ (AAS) کولینز و رید^۳ (۱۹۹۰): این مقیاس ۱۸ گویه و سه زیر مؤلفه شامل دلیستگی ایمن با سوالات ۱، ۶، ۱۲، ۸، ۱۳ و ۱۷؛ دلیستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی با سوالات ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۵؛ دلیستگی نایمن اجتنابی با سوالات ۲، ۵، ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ را اندازه‌گیری می‌کند (خانجانی، قبری و نعیمی، ۱۳۹۸). سوالات مقیاس توسط علامت‌گذاری بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت شامل کاملاً مخالفم نمره ۱ تا حدودی مخالفم نمره ۲، نه مخالف و نه موافق نمره ۳ تا حدودی موافق نمره ۴ و کاملاً موافق نمره ۵ نمره‌گذاری می‌شود. روایی سازه مقیاس توسط سازندگان آن بررسی و همبستگی معنی‌داری بین خردۀ مقیاس‌های آن با نمره کل وجود داشت که نشان‌دهنده روایی سازه مقیاس است (کولینز و رید، ۱۹۹۰). روایی همگرایی مقیاس سبک‌های دلیستگی با اعتیاد به اینترنت تائید شده است (ایچنبرگ، سچوت، دکر و سیندلار، ۲۰۱۷). ضریب پایایی بازآزمایی این آزمون توسط کولینز و رید (۱۹۹۰) برای هر یک از سه زیر مقیاس ایمن، اجتنابی و دوسوگرای به ترتیب، ۰/۶۸، ۰/۷۱ و ۰/۵۲ گزارش شده است. در داخل ایران پایایی آزمون با ضریب آلفای کرونباخ برای دلیستگی ایمن ۰/۸۹، دلیستگی نایمن دوسوگرای اضطرابی ۰/۷۷ و دلیستگی نایمن اجتنابی ۰/۸۱ گزارش شده است (رضایی جمالویی، حسنی و نورمحمدی، ۱۳۹۸) بررسی نتایج یک پژوهش دیگر ضرایب آلفای کرونباخ مقیاس را در دامنه بین ۰/۸۱ تا ۰/۸۷ به دست آورده است (فوچشوبر و همکاران، ۲۰۱۹). در این پژوهش برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۶ به دست آمد.

مقیاس خودکنترلی فرم کوتاه^۴ (BSCS) تانجی، بانومیستر و بوئه^۵ (۲۰۰۴): این مقیاس شامل ۱۳ گویه است که دو مؤلفه خودکنترلی منع‌کننده با سوالات ۱، ۲، ۵، ۶، ۹ و ۱۲؛ خودکنترلی اولیه با سوالات ۳، ۱۰، ۱۱ و ۱۳ را اندازه‌گیری می‌کند. سوالات ۴،

¹. High-Risk Behavior scale (HRBS)

². Adult Attachment Scale (AAS)

³. Collins & Read

⁴. Eichenberg, Schott, Decker & Sindelar

⁵. brief self-control scale (BSCS)

⁶. Tangney, Baumeister & Boone

۷ و ۸ نمره گذاری نمی شوند و در هیچ کدام از مؤلفه ها قرار ندارند (موسوی مقدم، نوری، خدادای، احمدی و غیاثی، ۱۳۹۶). نمره گذاری مقیاس در طیف ۵ درجه ای لیکرت صورت می گیرد به این طریق که هرگز ۱ نمره تا حدی ۲ نمره، نظری ندارم ۳ نمره، زیاد ۴ نمره و بسیار زیاد ۵ نمره تعلق می گیرد (فلرتون، لانه، نویل و دونپورت^۱، ۲۰۱۸). سوالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳. به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. به این صورت که به هرگز ۵ نمره تا حدی ۴ نمره، نظری ندارم ۳ نمره، زیاد ۲ نمره و بسیار زیاد ۱ نمره تعلق می گیرد. در پژوهش های داخل ایران برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب ۰/۸۵ (کاشانکی، قربانی و حاتمی، ۱۳۹۵)، ضریب ۰/۸۳ (محمدخانی، یگانه و کریمپور، ۱۳۹۴) و ضریب ۰/۷۹ به دست آمده است (حسین خانزاده و همکاران، ۱۳۹۴). در پژوهش های خارج کشور اعتبار پرسشنامه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ (تاگنی، بائومیستر^۲، ۲۰۰۴)، ضریب ۰/۸۸ (دو، ون کونینسبرگن و کرخوف^۳، ۲۰۱۸) و ضریب ۰/۸۴ به دست آمده است (پلیارسکا و بائومیستر^۳، ۲۰۱۸). در این پژوهش برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۷۴ به دست آمد.

یافته ها

توصیف ویژگی های جمعیت سنی و معدل افراد نمونه را نشان داد که میانگین سن افراد نمونه ۱۶/۹۶ و میانگین معدل آنها ۱۶/۷۵ بود.

جدول ۱. تعداد، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش (تعداد = ۳۸۲ نفر)

متغیرهای پژوهش	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	آماره KS	معناداری
رفتارهای پرخطر	۱۳۴	۲۳۷	۱۷۹/۵۴	۳۲/۲۴	۱/۰۵۶	۰/۲۳۵
سبک دلستگی ایمن	۱۰	۲۴	۱۶/۵۴	۵/۱۴	۰/۲۱۵	۰/۰۵۹
سبک دلستگی نایمن دوسوگرا	۱۲	۲۳	۱۷/۲۳	۳/۸۶	۰/۴۵۸	۰/۴۳۵
سبک دلستگی نایمن اجتنابی	۱۳	۲۲	۱۷/۷۱	۲/۹۹	۰/۸۷۵	۰/۲۳۰
خودکنترلی	۱۷	۴۱	۲۷/۶۳	۷/۳۰۲	۰/۳۵۴	۰/۶۱۰

جدول ۱- شاخص های توصیفی و نرمال بودن داده ها را نشان می دهد. تعداد آزمودنی ها ۳۸۲ نفر بودند. بر اساس آزمون کلموگروف اسمیرنوف آماره های نرمال بودن بزرگتر از $0/05 > P$ هستند، لذا توزیع نمرات دارای توزیع نرمال است، بر این اساس می توان از آزمون های پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده نمود و لذا برای پیش بینی رفتارهای پرخطر بر اساس سبک های دلستگی و خودکنترلی از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

¹. Fullerton, Lane, Nevill & Devonport

². Du, Van Koningsbruggen & Kerkhof

³. Pilarska & Baumeister

جدول ۲. نتایج ماتریس همبستگی بین سبک های دلستگی با رفتارهای پرخطر

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵
۱- سبک دلستگی ايمن	۱				
۲- سبک دلستگی دوسوگرا		-۰/۸۳۵**			۱
۳- سبک دلستگی اجتنابی			-۰/۵۷۵**	-۰/۷۴۵**	۱
۴- خودکنترلی				-۰/۷۶۸**	-۰/۵۵۳**
۵- رفتارهای پرخطر					-۰/۶۳۲**

* معنادار در سطح ۰/۰۵

بر اساس جدول ۲- نتایج ماتریس ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین سبک دلستگی ايمن ($p < 0/01$)، خودکنترلی ($p < 0/01$) با رفتارهای پرخطر رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. همچنین بین سبک دلستگی دوسوگرا ($p < 0/01$) و سبک دلستگی اجتنابی ($p < 0/01$) با رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. از آنجایی که بین سبک های دلستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر همبستگی معنادار وجود دارد، این امر ادامه تحلیل را ممکن می سازد. لذا برای پیش بینی رفتارهای پرخطر بر اساس سبک های دلستگی و خودکنترلی از رگرسیون چند متغیره استفاده شده است که نتایج در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳. نتایج ضرایب رگرسیون چند متغیره رفتارهای پرخطر بر اساس سبک های دلستگی و خودکنترلی

متغیرهای پیش بین	B	ضرایب استاندارد		t	سطح معناداری
		خطای استاندارد	ضرایب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۷۲/۸۶۵	۱۳/۰۸۲	-	۵/۵۷۰	۰/۰۰۱
سبک دلستگی ايمن	۰/۵۷۷	۰/۴۰۸	۰/۱۹۲	۲/۴۱۴	۰/۰۴۸
سبک دلستگی دوسوگرا	۱/۰۲۹	۰/۵۳۴	۰/۱۸۳	۲/۸۶۲	۰/۰۰۴
سبک دلستگی اجتنابی	۵/۸۴۸	۰/۴۶۰	۰/۵۴۳	۱۲/۷۲۱	۰/۰۰۱
خودکنترلی	۰/۴۹۵	۰/۲۴۵	۰/۱۱۲	۲/۰۱۸	۰/۰۴۴

$$R = 0/837, R^2 = 0/700, F = 219/683 \text{ تعديل شده};$$

با توجه نتایج به دست آمده از جدول فوق ۷۰ درصد از واریانس رفتارهای پرخطر بر اساس سبک های دلستگی و خودکنترلی تبیین می شود. لذا می توان گفت رفتارهای پرخطر در نوجوانان بر اساس سبک های دلستگی و خودکنترلی پیش بینی می شود.

بحث و نتیجه‌گیری

فرضیه اول: بین سبک‌های دلستگی با رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دختر رابطه وجود دارد.

نتایج ماتریس ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین سبک دلستگی ایمن با رفتارهای پرخطر رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین سبک دلستگی دوسوگرا و سبک دلستگی اجتنابی با رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. از آنجایی که بین سبک‌های دلستگی و خودکنترلی با رفتارهای پرخطر همبستگی معنادار وجود دارد. همچنین نتایج رگرسیون نشان داد که واریانس رفتارهای پرخطر بر اساس سبک‌های دلستگی تبیین می‌شود. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات هو، شو و چن (۲۰۱۹)، کیم و میلر (۲۰۲۰)، زاژور و همکاران (۲۰۲۰)، جوادی، زابلی و الله وردی (۱۳۹۵)، فیلیپس، برانچ و سیمپسون (۲۰۱۸)، وامبانو، اویوندو، بیفولکو و کومار (۲۰۱۸) همسویی دارد. یافته ناهمسویی با نتیجه به دست آمده با نتیجه پژوهش حاضر وجود نداشت. در تبیین این نتیجه به دست آمده مبنی بر رابطه بین سبک‌های دلستگی و رفتارهای پرخطر بر طبق نظریه دلستگی، می‌توان چنین توضیح داد که اشخاص با دلستگی نایمن در روابط بین فردی احساس ترس، بی‌اعتمادی و عدم امنیت دارند. افراد با دلستگی نایمن نگران طرد و رها شدن توسط دیگران هستند. آن‌ها خود را لایق توجه و محبت نمی‌بینند و خرسندي کمی در روابط اجتماعی دارند. درنتیجه برای این اشخاص انجام برخی رفتارهای پرخطر مانند مصرف سیگار، مواد مخدر و روابط جنسی می‌تواند مفری برای گریز از زندگی واقعی و خوشنودی‌ها و ناکامی‌ها باشد. این اشخاص انجام رفتارهای پرخطر را راهی برای توجه، تأیید و اطمینان خاطر گرفتن از دیگران می‌دانند. با توصل به جنبه‌های اجتماعی و هیجانی رفتارهای پرخطر نیازهای روانی‌شان به تأیید و ترس از طرد شدن را کاهش می‌دهند. آن‌ها از طریق انجام رفتارهای پرخطر ممکن است بیشتر احساس کنند که مورد علاقه دیگران هستند و به خاطر حضور آن‌هاست که آن‌ها هم حضور دارند. با این حال، رفتارهای پرخطر احساس‌های عدم امنیت و بی‌ارزشی شدید این افراد را به‌طور کامل تسکین نمی‌دهد. بنابراین رفتارهای پرخطر می‌تواند به منبع پریشانی خاطر دیگری در راه‌های ارتباطی برای این افراد تبدیل شود. افراد با دلستگی نایمن اجتنابی و دوسوگرا بیشتر احتمال دارد که از صمیمیت و وابستگی بترسند؛ این افراد الگوهای ذهنی منفی نسبت به دیگران دارند. درنتیجه نایمن‌های اجتنابی و دوسوگرا از روابط رودررو، به این دلیل که دیگران را غیرقابل اعتماد می‌بینند، دوری کرده و احتمال بیشتری دارد که به رفتارهای پرخطری مانند انحرافات اینترنتی و اعتیاد به شبکه‌های مجازی که نیاز به سرمایه‌گذاری عاطفی زیادی ندارد، متمایل شوند. چنین افرادی به دلیل گرایش‌شان به حفظ فاصله با دیگران، جذب گمنام بودن در اینترنت می‌شوند و از آنچاکه خطر و مسئولیت کمتری در تعامل‌های اینترنتی وجود دارد، اینترنت را برای تعامل‌های اجتماعی کمتر تهدیدکننده می‌بینند. اینترنت ارتباط‌های راه دوری را برای تعامل با دیگران به جای مراوده‌های چهره به چهره فراهم می‌کند؛ که با اولویت‌های بین فردی و استراتژی‌های منفعل آن‌ها هماهنگ است (توکلی، جمهري، فرخی، ۱۳۹۳). از طرف دیگر از دیدگاه بالي، افرادی که درگذشته والدينی پاسخگو و حساس داشته‌اند به دیگران اعتماد می‌کنند و همچنین خود را ارزشمند می‌دانند و بنابراین مدل درون‌کاري مثبتی از خود و دیگران تشکیل می‌دهند و همین مدل درون کاري مثبت است که سبب ایجاد دلستگی این آنان می‌شود و این دلستگی ایمن خود زمینه‌ساز بسياري از خصوصيات مثبت روانی در افراد و دوری از اختلالاتي چون رفتارهای پرخطر می‌شود بنابراین به نظر می‌رسد که مادر در اين فرهنگ مراقب اصلی و پاسخگوی نيازهای

فوری فرزندان است و به احتمال زیاد نقش مهم‌تری در سلامت روانی آن‌ها دارد (بهروزی، شهنه‌ی بیلاق و علیزاده، ۱۳۹۲). لذا بر این اساس دانش‌آموزانی که مراقب اولیه خوبی داشته‌اند و پاسخگو بوده‌اند در آینده دارای سبک دلستگی اینمی خواهند بود و همین امنیت دلستگی موجب بھبود بسیاری از مشکلات آن‌ها در طول سال‌های بعدی بهویژه دوری از رفتارهای پرخطر در آن‌ها می‌شود. لذا منطقی به نظر می‌رسد که بین سبک‌های دلستگی و رفتارهای پرخطر رابطه وجود داشته باشد.

فرضیه دوم: بین خودکنترلی با رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دختر رابطه وجود دارد.

نتایج ماتریس ضربی همبستگی پیرسون نشان داد بین خودکنترلی با رفتارهای پرخطر رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. همچنین نتایج رگرسیون نشان داد که واریانس رفتارهای پرخطر بر اساس خودکنترلی تبیین می‌شود. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات لیو، وانگ و تیان (۲۰۱۹)، دلاتنگر لنگرودی، حسین خانزاده، طاهر و مجرد (۱۳۹۷)، دوکورث، تاکسر، اسکریس-وینکلر، گالا و گروس (۲۰۱۹) همسویی دارد. یافته ناهمسویی با نتیجه به دست آمده با نتیجه پژوهش حاضر وجود نداشت. در تبیین این نتیجه به دست آمده مبنی بر رابطه بین خودکنترلی و رفتارهای پرخطر می‌توان گفت که خودکنترلی به توانایی کنترل رفتارها، احساس‌ها و غرایز باوجود برانگیختن آن‌ها اشاره دارد. یک فرد برخوردار از خودکنترلی، قبل از انجام هر عملی، زمانی را صرف فکر کردن درباره انتخاب‌ها و نتایج احتمالی آن‌ها می‌کند و سپس به انتخاب و اجرای آن می‌پردازد. خودکنترلی تحت عنوان کاربرد صحیح هیجان‌ها هست. قدرت تنظیم هیجان‌ها موجب افزایش ظرفیت شخصی برای تسکین خود، درک کردن اضطراب‌ها، افسردگی‌ها یا بی-حوصلگی‌های متداول می‌شود. خودکنترلی فرایندی است که طی آن، فرد رفتار خود را پایش می‌کند و مطابق با استانداردها، اهداف و معیارهایی که دارد درباره‌ی رفتار خود قضاوت می‌کند و با توجه به نتیجه‌ی قضاوت به تنظیم رفتار خود می‌پردازد. بندورا معتقد است خودکنترلی در بھبود و کنترل سلامتی اهمیت دارد. او بیان می‌کند که افراد پیوسته با رفتار خود هدایت می‌شوند (برزگر خضری و خدابخشی کولایی، ۱۳۹۶)؛ بنابراین پایش درست رفتار می‌تواند برای رسیدن به سلامتی مؤثر باشد و کمبود آن به بروز مشکل و بروز رفتارهای پرخطر در افراد منجر شود. لذا منطقی به نظر می‌رسد که بین خودکنترلی و رفتارهای پرخطر رابطه وجود داشته باشد.

همکاری نامناسب برخی از دانش‌آموزان که محقق جهت جلوگیری از آسیب و خطابه نتایج تحقیق به دانش‌آموزان درباره تحقیق و محترمانه بودن اطلاعات آنان گفتگو کرده و فرصت کافی جهت پاسخگویی به سوالات در اختیار آن‌ها قرارداد. یکی از محدودیت‌های عمده این مطالعه مقطوعی بودن آن است. محدودیت تبیین علی مطالعات همبستگی نیز از جمله محدودیت‌های این تحقیق است. از تعمیم نتایج با سایر جوامع باید جانب احتیاط را در نظر گرفت. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابه در دیگر شهرها و فرهنگ‌های دیگر برای شناخت عوامل مؤثر بر رفتارهای پرخطر بر روی دانش‌آموزان اجرا شود. انجام پژوهش‌های بیشتر بر روی نمونه‌های دیگر (به خصوص دانش‌آموزان پسر) جهت تعمیم نتایج از اهمیت بسزایی برخوردار است. بر اساس یافته‌های پژوهش، می‌توان در سطح پیشگیری پیشنهادی شامل افزایش مهارت‌های مراقبتی در روابط خانوادگی (مخصوصاً رابطه والدین-کودک) باهدف شکل-گیری این و پیوند والدینی مناسب بدون افراط در حمایت و مراقبت از فرزندان از طریق بسته‌های آموزشی و تشکیل کلاس‌های آموزشی فرزند پروری مثبت به والدین کودکان انجام داد. بدین لحاظ آموزش سبک والدینی در این زمینه جزء اهداف اصلی

برنامه های کاهش رفتارهای پرخطر در دانش آموزان دختر باشد. مشاوران و روانشناسان بالینی با مداخلات آموزشی و روان شناختی به بهبود خودکنترلی در نوجوانان پرداخته تا از این طریق بتوانند رفتارهای پرخطر آنان را کاهش دهند.

منابع

- برزگر خضری، ر؛ و خدابخشی کولایی، آ. (۱۳۹۶). رابطه خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به روابط قبل از ازدواج در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط کریم. *مجله پژوهش در دین و سلامت*، ۴(۳)، ۱۸-۵.
- بشیریان، س؛ حیدری، ع. ر؛ الله وردی پور، ح؛ و حاجی زاده، ا. (۱۳۹۱). بررسی رابطه خودکنترلی با تمایل نوجوانان به مصرف مواد مخدر. *مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی همدان*، ۲۰(۱)، ۵۵-۴۵.
- بهروزی، ن؛ شهنه بیلاق، م؛ و علیزاده، ا. (۱۳۹۲). رابطه دلستگی به والدین و همسالان با کمالگرایی و عملکرد تحصیلی در دانش آموزان پسر دیبرستان های دولتی شهر ایلام، *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*. *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۰(۱۷)، ۵۰-۲۳.
- پرویزی، ر؛ و صادقی، م. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین ابعاد الگوهای ارتباطی خانواده، سبک های دلستگی و کیفیت زندگی در دانش آموزان مقطع راهنمایی. *فصلنامه مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*، ۲(۱۵)، ۶۸-۵۵.
- پناهی، ر؛ رضایی، ز؛ تیموری، پ؛ نوری، ب؛ نوری، ا؛ احمدی، ع؛ و قادری، ن. (۱۳۹۷). عوامل مرتبط با رفتارهای پرخطر در دانش آموزان شهر سنندج براساس الگوی اعتقاد بهداشتی. *آموزش بهداشت و ارتقای سلامت*، ۶(۴)، ۴۰۲-۳۹۳.
- توکلی، ن.، جمهوری، ف؛ و فرخی، ن. ع. (۱۳۹۳). رابطه سبک های دلستگی و ترس از ارزیابی منفی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان، *فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی*، ۵(۲)، ۷۷-۶۱.
- جوادی، ب. ا؛ زایلی، پ؛ و الله وردی، ن. (۱۳۹۵). پیش‌بینی رفتارهای پرخطر بر اساس تاب آوری و سبک های دلستگی نوجوانان دختر متوسطه دوم شهرستان شهریار. *پژوهش‌های انتظامی-اجتماعی زنان و خانواده*، ۶(۱)، ۱۱۸-۱۰۱.
- حسین خانزاده، ع.؛ طاهر، م؛ حیدری، ح؛ محمدی، ح.؛ یاری، ع.؛ و همتی، ف. (۱۳۹۴). نقش راهبردهای خودنظم بخشی و توانایی خودکنترلی در تبیین سبک های حل مسئله. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام*، ۲۳(۳)، ۱۲۲-۱۰۹.
- خانجانی، م؛ قنبری، ف؛ و نعیمی، ا. (۱۳۹۸). بررسی ارتباط کارکرد خانواده، سبک دلستگی و سبک های تربیتی والدین با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان. *فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، ۱۰(۳۷)، ۱۴۲-۱۲۱.
- دلالتگر لنگرودی، ک؛ حسین خانزاده، ع.؛ طاهر، م؛ و مجرد، آ. (۱۳۹۷). نقش هیجان پذیری و توانایی خودمهارگری در تبیین رفتارهای پرخطر در دانش آموزان. *فصلنامه سلامت روان کودک*، ۵(۱)، ۳۵-۲۵.
- رضایی جمالویی، ح؛ حسنی، ج؛ و نورمحمدی، م. (۱۳۹۸). نقش سبک های دلستگی در رفتارهای پرخطر نوجوانان پسر مقطع متوسطه دوم. *دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی*، ۲۰(۱)، ۱۲۱-۱۱۲.

- کاشانکی، ح؛ قربانی، ن؛ و حاتمی، ج. (۱۳۹۵). بررسی ارتباط فرونشانی احساسات و علائم جسمانی و روانی با توجه به نقش خودشناسی انسجامی، بهوشیاری و شفقت خود، جامعه پسندی و خود کنترلی. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناسی*، ۷(۳)، ۷۰-۵۰.
- محمدخانی، ش؛ یگانه، ط؛ و کریم‌پور، ک. (۱۳۹۴). نقش جهت‌گیری‌های مذهبی و خودکنترلی در پیش‌بینی آمادگی اعتیاد به مواد مخدر. *مجله سلامت و مراقبت*، ۱۷(۳)، ۲۵۹-۲۴۸.
- موسوی مقدم، س. ر؛ نوری، ط. خدادای، ط؛ احمدی، اس؛ و غیاثی، غ. ر. (۱۳۹۶). رابطه اعتیاد به اینترنت و خودکنترلی با سلامت روان در دانشجویان دانشگاه علمی-کاربردی شهرستان ایلام. *مجله دانشکده بهداشت و انسٹیتو تحقیقات بهداشتی*، ۱۵(۱)، ۸-۱.
- ناصر قلی بافقی، ن؛ ملایی، ح؛ و حسن زاده، ع. (۱۳۹۵). پیش‌بینی هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی بر اساس سبک‌های دلیستگی. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*، ۲۳(۳)، ۴۰۵-۳۹۸.
- نیازی، م؛ عباس زاده، م؛ و سعادتی، م. (۱۳۹۶). ساخت و روایی یابی مقیاس رفتارهای پر خطر (مورد مطالعه جوانان ۳۴-۱۵ سال شهر تبریز). *فصلنامه اعتیاد‌پژوهی*، ۱۱(۴۲)، ۵۰-۳۱.

- Chen, L., Hu, N., Shu, C., & Chen, X. (2019). Adult attachment and self-disclosure on social networking site: A content analysis of Sina Weibo. *Personality and individual differences*, 138, 96-105.
- Collins, N.R., & Read, S.J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *J personal soc psychol*, 58, 644-663.
- Du, J., Van Koningsbruggen, G. M., & Kerkhof, P. (2018). A brief measure of social media self-control failure. *Computers in human behavior*, 84, 68-75.
- Duckworth, A. L., Taxer, J. L., Eskreis-Winkler, L., Galla, B. M., & Gross, J. J. (2019). Self-Control and Academic Achievement. *Annual review of psychology*, 70, 373-399.
- Eichnerberg, C., Schott, M., Decker, O., & Sindelar, B. (2017). Attachment Style and Internet Addiction: An Online Survey. *Journal of medical internet research*, 19(5).
- Fuchshuber, J., Hiebler-Ragger, M., Kresse, A., Kapfhammer, H. P., & Unterrainer, H. F. (2019). The influence of attachment styles and personality organization on emotional functioning after childhood trauma. *Frontiers in psychiatry*, 10, 643.
- Fullerton, C., Lane, A. M., Nevill, A. M., & Devonport, T. J. (2018). Does the Brief Self-Control Scale Assess Relatively Stable Individual Differences in Self-Control Among Endurance Athletes?. *Journal of sport behavior*, 41(1).
- Holt, R., Kornhaber, R., Kwiet, J., Rogers, V., Shaw, J., Law, J., & Cleary, M. (2019). Insecure adult attachment style is associated with elevated psychological symptoms in early adjustment to severe burn: A cross-sectional study. *Burns*.
- Kim, H. M., & Miller, L. C. (2020). Are insecure attachment styles related to risky sexual behavior? A meta-analysis. *Health Psychology*, 39(1), 46.

- Lavin, R., Bucci, S., Varese, F., & Berry, K. (2019). The relationship between insecure attachment and paranoia in psychosis: A systematic literature review. *British Journal of Clinical Psychology*.
- Liu, L., Wang, N., & Tian, L. (2019). The parent-adolescent relationship and risk-taking behaviors among Chinese adolescents: The moderating role of self-control. *Frontiers in psychology*, 10.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 25, 6-10.
- Phillips, J. M., Branch, C. J., & Simpson, T. Y. (2018). Familial Attachment and Behavioral Risk Factors among Middle School Adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 62(2), S129-S130.
- Pilarska, A., & Baumeister, R. F. (2018). Psychometric properties and correlates of the Polish version of the Self-Control Scale (SCS). *Polish psychological bulletin*, 49(1), 95-106.
- Polaschek, D. L., & Wong, S. C. (2020). High-Risk Psychopathic and Violent Offenders. *The Wiley Handbook of What Works in Violence Risk Management: Theory, Research and Practice*, 369.
- Suri, S., Garg, S., & Tholia, G. (2019). Attachment Style, Perceived Social Support and Loneliness among College Students. *IJISSH*, 4(5), 135-143.
- Tangney, J. P., Baumeister, R. F., & Boone, A. L. (2004). High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. *Journal of personality*, 72(2), 271-324.
- Wambua, G. N., Obondo, A., Bifulco, A., & Kumar, M. (2018). The role of attachment relationship in adolescents' problem behavior development: a cross-sectional study of Kenyan adolescents in Nairobi city. *Child and adolescent psychiatry and mental health*, 12(1), 27.
- Zakhour, M., Haddad, C., Salameh, P., Akel, M., Fares, K., Sacre, H., & Obeid, S. (2020). Impact of the interaction between alexithymia and the adult attachment styles in participants with alcohol use disorder. *Alcohol*, 83, 1-8.

The relationship between attachment styles and self-control with high-risk behaviors among female students' high schools of Tehran city

Abstract

The purpose of this study was to relationship between attachment styles and self-control with high-risk behaviors among female students' high schools of Tehran city .The descriptive- correlation method was used. The statistical population consists of all the female students' high school east of city in year academic 2017-2018 to 82099 female students. In this study, according to Cochran formula, 382 female students were selected as samples. Multistage sampling method was used in this research and they were asked to fill in the high-risk behavior scale of Niazi, Abbaszadeh and Saadati (2017), adult attachment scale Collins & Read (1990) and self-control scale of Tangney, Baumeister and Boone (2004). The data were analyzed by tests of Pearson correlation and multivariate regression by enter method. Findings showed that there was significant correlation between early maladaptive schemas with critical thinking ($P<0/01$). There was a negative and significant correlation between difficulties in emotion regulation with critical thinking ($P<0/01$). There was a positive and significant correlation between attachment styles and self-control with high-risk behaviors ($P<0/01$). Regression analyses also revealed that 70% of variance of high-risk behaviors was explained by attachment styles and self-control. Based on the results of the present study on the predictive power of attachment styles and self-control in high-risk behaviors in adolescent girls in order to prevent high risk behaviors among adolescent girls, it is recommended to conduct interventional research projects to train parents on the problematic areas.

Keywords: *high-risk behaviors, attachment styles, self-control*

